

Akademický rok 2024/2025

Diplomová práce – posudek oponentky

Jméno a příjmení studentky: Bc. et BcA. Anežka Součková

Název práce: „*The Virgin, the Bitch, the Witch*“

Slovní hodnocení:

Jak se vyrovnat se stárnutím v ženském těle v kontextu západní patriarchální kultury? Krémy na obličej, procedury plastické chirurgie nebo přijetí sebe sama? Magisterský film Anežky Součkové „*The Virgin, the Bitch, the Witch*“ nám na tuto otázku odpovídá skrze bohatou audiovizuální pouť oslavy stárnutí, na které objevujeme mnoho charakterů, empatii a humor.

Dramaturgie: společenská determinace a magická moderátorka

Společensky jsme učené*i, že hodnota ženy je determinovaná obdobím plodnosti, kdy do 30 let bývá plodnost nejvyšší. Film nám kontrastně k této tezi jako hlavní hrdinku představuje Moderátorku v kostýmu z nepadnoucí paruky, velkých brýlí a make-upu z vrásek. Dalším motivem, který narušuje patriarchální ideál obrazu plodné dívky, je prastará omrzlá jablůňka, která plodí již od biblického počátku lidstva. Kamarádky pak připomínají oslavu dívek, které se baví bez obav z čísla na svém dortu. Moderátorka zde klade otázku „*Jak být dospělá?*“. Z výstražné cedule třicítky se stává hřiště a prostor odpočinku. Jakoby se autorka vracela na svou vlastní oslavu 13. narozenin a dopřála si ji znovu, bezstarostně, prožít. Zatímco vypravěčka rozporuje patriarchátem kondiciované obrazy ženského stárnutí, maskulinní postavy zůstávají bezmocně uzavřené ve stereotypu – viz humorný obraz dělníků ve scéně Výkop. Je možné tyto genderové normy proměnit?

Symbolika bahna a zrcadla: exkavace ženské zkušenosti

Jedním z hlavních motivů filmu je bahno, které můžeme vnímat jako zemitou hmotu, magický sliz, fekálie nebo med, jenž prošel tisíciletým zráním, a my ho objevujeme v podobě tekuté svobody nebo znehybnujícího zatuhnutí. Jakoby autorka cestovala nelineárně po časové ose a odkrývala bahenní nálezy zkušenosti stárnutí v ženském těle (od první menstruační krve po poslední odloučení stélky dělohy), které jí pomáhají orientovat se v obrazech magazínů nebo požadavcích rodiny.

Významovým opakem živého organismu bahna, je zrcadlo, které odkazuje k povrchům vnímání sebe sama prizmatem někoho jiného – vlastního zrcadlového odrazu, jež je proměnlivý podle aktuálního směru odlesku. Ve filmu však zrcadlo není nástrojem sebereflexe, ale stává se neoddělitelnou součástí těla Moderátorky – stejně jako lodička, na jejíž podrážce je zrcadlo upevněno jako ploska chodidla. Můžeme si klást otázku: co zbyde ze stárnoucího ženského těla?

Triádu motivů završuje skákací guma, připomínající pupeční šňůru z plyše, která místo svazování ženské zkušenosti v mezigeneračních vzorcích patriarchální společnosti nabízí nástroj pro hru a oslavu.

Se závěrem přichází uvolnění jízdou na kole a transformace, při níž se z moderátorky (konečně) odlupují nánosy bahna. Obklopená jabloněmi a projíždějícími auty, jejichž rychlému tempu její cesta uniká, si zpívá „žádný den není stejným pocitem jako každý den“.

Komentář k formálním aspektům filmu

Kamera: Autorka zmiňuje zvažování spolupráce s kameramankou, ze které po peripetiích sešlo a sama se tedy chopí role kameramanky. Výsledná práce s kamerou, různorodá perspektiva záběrů, pohyb a tempo kamerového záznamu vytváří přehledný přechod mezi odlišnými příběhy kapitol.

Scéna 1: Moderátorka: Skvěle funguje nesoulad mezi videozáznamem mluvčící Moderátorky a hlasovou stopou jejího monologu, který byl studiově nahraný a post produkován s hlasovou modulací a prostřihy češtiny do francouzštiny.

Scéna 2: Výkop: Leták na popelnici by mohl být postupně lépe kamerou zviditelněn. Dále by titulky jako doplňující text plakátu na popelnici, mohly být graficky odlišeny od titulků s překlady, poskytl by to možnost obsah sdělení diferencovat a obsahově lépe vnímat.

Scéna 5: Dort: Hlasy herectva a šum zvuků ulice ruší sdělení vypravěčky, dochází k určité přehlcenosti. Mohlo by být efektní vyzkoušet ponechat scénu bez zvuku, aby divák mohl textu věnovat pozornost, kterou si zaslouží. Potlačením zvuku vynikne osobní sdělení vzpomínky Moderátorky a současně vizuálně bohatá scéna oslavy.

Scéna 6: Bicykl: Závěrečná scéna řešením odkazuje k hudebnímu videoklipu. Moderátorka jede na kole a současně zpívá. Mohlo by být zajímavé narušit doslovnost odkazu k tomuto žánru, nechat jet postavu na kole bez artikulace zpěvu písně a vytvořit větší nesoulad / tenzi.

Závěr posudku a hodnocení magisterské práce

Na závěr bych ráda vyzdvihla vysokou úroveň kvality magisterské práce, která nabízí inspirativní a komplexní pohled na téma v podobě autorského filmu a textového pojednání. Autorka prokazuje odvahu experimentovat a ilustruje všestrannost svých dovedností, jak ve schopnosti analyzovat dané téma, tak v jejích režijních, scenáristických, stříhových a hereckých výkonech.

Primární je však téma filmu, kterým se autorka podrobně zabývá. Divákům se tak nabízí autentická výpověď, jejímž cílem není splnit zadání nebo formát magisterské práce, ale sdílet osobní otázky, pochybnosti a nápady, jak se vypořádat s normami a stereotypy obrazu stárnutí v ženském těle.

Nakonec chci zdůraznit důležitý vklad celého autorského týmu, který se na filmu s autorkou podílel.

Práci doporučuji k obhajobě a těším se na to, že bude zpřístupněna širšímu publiku a získá zaslouženou pozornost, kterou si téma filmu a jeho zpracování zaslouží.

Otázky k rozpravě:

Zajímavou vrstvou filmového vyprávění bylo využití odlišných jazyků. Jak jste uvažovala o jejich významu ve filmu?

Co vám přinesla práce v různých rolích – od autorky námětu po kameramanku, střihačku, herečku, zpěvačku...) a plánujete v této multidisciplinarity pokračovat a jaká role je vám nejbližší?

Co vás čeká po obhájení magisterské práce? Je pro vás téma uzavřené, nebo ho budete dále rozvíjet a jak případně?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracovala:

M.A. Simona Koutná

Datum:

7. května 2025

Podpis oponentky:

